

**TÁRSADALMI
KOMMUNIKÁCIÓ
DOKTORI ISKOLA**

TÉZISGYŰJTEMÉNY

Nagy Ágnes

A gazdaság és a kommunikáció kapcsolódásai

A fenntartható gazdasági növekedés feltételei a modern társadalomban, a globális gazdasági kommunikáció problémafelismerő és -megoldó színterein

című Ph.D. értekezéséhez

Témavezető:

Dr. Karácsony András
Tudományok kandidátusa (CSc)

Budapest, 2020

**Magatartástudományi és Kommunikációelméleti Intézet,
Társadalomtudományi és Nemzetközi Kapcsolatok**

TÉZISGYŰJTEMÉNY

Nagy Ágnes

A gazdaság és a kommunikáció kapcsolódásai

**A fenntartható gazdasági növekedés feltételei a modern társadalomban, a
globális gazdasági kommunikáció problémafelismerő és -megoldó szinterein**

című Ph.D. értekezéséhez

Témavezető:

Dr. Karácsony András
Tudományok kandidátusa (CSc)

Tartalomjegyzék

I. Kutatási előzmények és a téma indoklása.....	4
II. A felhasznált módszerek.....	7
III. Az értekezés eredményei.....	10
IV. Főbb hivatkozások	15
V. Publikációk	20

I. Kutatási előzmények és a téma indoklása

A gazdaság és a kommunikáció kapcsolódásainak kutatása komprehenzív észrevételekhez vezetett az összefüggések vonatkozásában. Az évszázadok során formálódó társadalmi-gazdasági rendszerben olyan problémák felismerését tette lehetővé, amelyek deskripciója a jövő tervezésének átgondolására inspirálhat. A luhmanni teória gyakorlati megvalósulásának elemzése a közgazdaságtani elméletek és az indikátorokkal mért empirikus adatok alapján egyértelműen rávilágít arra, hogy a jelenlegi társadalmi-gazdasági helyzetben a hatékony problémakezelés imperatív a jövő generációjának érdekében, ahol rendkívüli komplexitással kell szembesülnie a modern társadalom minden résztvevőjének.

A fentiek prezentációjának érdekében végzett közel egy évtizedes kutatás magában foglalta a komplex és heterogén¹ eredmények rendszerezését, így a gazdasággal összefüggően rendszerelméleti és participációs elméleti szempontoknak; az utóbbira adaptált szaknyelvészeti és terminológiai kutatások szignifikációként történő értelmezésének; valamint a gazdasági fejlődés problémáinak a konsziderációját. A heterogén témakörök strukturálása a következő módon történt.

Luhmann állásfoglalása alapján a policentrikus modern társadalom működését a funkcionálisan elkülönült részrendszerek, valamint az ezek között megvalósuló interpenetráció és interdependencia determinálja. (Luhmann 1995; Karácsony 2013, 2000) A funkcionális részrendszerek autopoiesisük okán a bináris kódjaik által determinált zárt rendszereket alkotnak, a környezeti hatásokra kommunikációik módosulhatnak, a szelekciós kényszer azonban negligenciát okoz a rendszerek komplexitása okán. Ez a jelenség figyelhető meg a társadalomban az inklúzió és az exklúzió kettőségeként vagy az ökológiai problémáknak a manifestációjában. Az exklúzió példái az éhező embertömegek (mely a

---

¹ A heterogenitás a kutatók differenciált percepcióit jelenti.

szegénység indikátoraival kimutatható tényező), míg az ökológiai problémák *inter alia* a környezetszennyezésben (az ökológiai indikátorokkal mért adatokban) öltenek formát. (Luhmann 1997, 2010; World Bank 2018; UNDP 2014; Giannetti 2015; Zheng, Chen 2016; etc.) A rendszersajátosságok okán például a gazdasági funkcionális részrendszerben (illetve intézményben) mindaddig nem értelmezhető egy adott probléma, amíg nem fejezhető ki pénzben, azonban a környezetben megfogalmazott – például a politikai részrendszerben indítványozott és a jogi funkcionális részrendszerben determinált – elvárások mint az adófizetési kötelezettségek, a részrendszerben esetlegesen fizetőkép telenséget eredményezhetnek, befolyásolva a gazdasági növekedés (GDP) alakulását. Továbbá a jogi terminusok szignifikációja félreértéshez vezethet a gazdaságban mint intézményben, attól függően, hogy a szignifikánshoz milyen szignifikátumot rendelnek a felkészültségek birtokában.² Az előbbieket a részrendszerek, illetve intézmények közötti interpenetráció és interdependencia ékes példái.

A részrendszerek közötti strukturális kapcsolódás (a kommunikáció) a szervezetek révén valósul meg, amelyek a kommunikációelmélet participációs felfogásában minősíthetők kollektív ágenseknek (az értekezésben tudásközösségeknek), utalva a priori felkészültségek szükségességére a probléma felismeréséhez és megoldásához. (Horányi 2009) Identifikált problémáknak tekinthetők a szaknyelvészeti kutatások kérdéskörei, amelyek értelmezhetők kutatói szignifikációként, ahol ugyanazon szignifikánshoz különböző szignifikátumok rendelhetők a szaknyelvészeti kutatók orientációjától függően. *Ad exemplum* identifikált probléma lehet a szaknyelv meghatározása, ahol a probléma eliminálása a szaknyelv interpretációinak változataival demonstrálható. A szignifikáció a kutatói állásponttól függ, a szignifikánshoz rendelt szignifikátumok között megemlíthető a szociális dialektusként

---

² Például a zöld adó denotáció értelmezése vagy a környezetvédelmi termékdíj törvény hatálya alá tartozó termékdíj fizetési kötelezettség tárgyi és személyi köre, ezek interpretációja a sajátos terminológia okán, amennyiben nem rendelkeznek instrumentális és reflexív tudással. (Burawoy 2005)

(Kovács 2003), a gyűjtőfogalomként (Ablonczyné 2006), vagy szektornyelvként (Proietti 2010) történő értelmezés. Identifikált problémaként prezentálható a felkészültségek összetételének differenciálódása a gazdasági kommunikáció terminus definiálásának sokféleségében, amely gyűjtőfogalomként eltérő doméneket foglal magában. A domének makró szinten a globális, mikro szinten a vállalati (inkluzíve a pénzügyi) gazdasági kommunikációt, és a tömegmédia gazdasági kommunikációját jelentik. Jellemzőik leírhatók például a szaknyelvészeti vagy a kommunikációtudományi kutatók által definiált módon, a doménekhez rendelhető specifikus témaköröket és szervezeteket meghatározva. (Borgulya 2010; Kővágó 2011; Scholl 2008; etc.) A témakörök lehetnek *inter alia* az árakkal kapcsolatosak, mint az árpolitika, valamint doménspecifikus szervezet lehet az OECD (a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet). A domének szintériként történő értelmezése a problémák elemzéséhez járul hozzá a globális gazdasági kommunikáció színterein, ahol a közgazdaságtani növekedésméletekkel és a társadalmi-gazdasági indikátorokkal számszerűsíthetők a problémák. (Galor 2011; Mankiw, Romer, Weil 1990; Solow 1956, 1988; etc.).

A társadalmi-gazdasági problémák gyökere a gazdasági részrendszerben (illetve intézményben) keresendő a gazdaság három alapvető feladatával összefüggésben, melyek a következők: a gazdasági növekedés prekondícióinak megalapozása az üzleti szféra számára, a munkahelyek teremtése és a kormányzati kiadások fedezetének biztosítása. A konstruktív problémamegoldás a közgazdaságtani elméletek, az empirikus adatokat tartalmazó publikációk konziderációjával és a konzekvenciák levonását követően lehetséges, a finanszírozási kérdések megválaszolásával. (Brunczel 2010; Décsy 2003; Elmendorf, Mankiw 1999; Krugman, Obstfeld 2003; Lőrinczné 1999; Mankiw 1990; Samuelson, Nordhaus 2012; etc.) Az empirikus adatok elemzése a gazdasági fejlődés indikátorával (GDP), valamint a társadalmi és a környezetvédelmi problémákat explicit kifejező indikátorokkal mért, illetve

számszerűsített adatok számbavételét foglalja magában, melyek nélkülözhetetlen tényezők a problémakezelés szempontjából. Az elméleti és az empirikus adatokon alapuló elemzések a fenntartható gazdasági fejlődés tényezőinek artikulációjához vezetnek, nyolc tényezővel konkretizálva a konklúzióban a globális problémakezelés lehetséges módját. (Galor 2011; Mankiw, Romer, Weil 1990; Solow 1956, 1988; etc.).

II. A felhasznált módszerek

Az alkalmazott módszerek alapvetően *deskriptív*, esetenként *komparatív* jellegűek, különböző koncepciók megismerését teszik lehetővé a problémakezelés módszertani megfontolásainak érdekében. A terminusok analízise *a terminológia fogalomalapú módszerével* történik a fogalmi jegyek összehasonlításával, valamint a különböző nyelvű terminusok esetében az *ekvivalenciaelemzéssel*. (Horváth 2013; Tamás 2014a, 2014b) A társadalmi-gazdasági problémák részrendszerenként, illetve intézményenként *táblázatban strukturáltak* a problémafelismerés és -megoldás fázisaiban, valamint a problémafelismerő és -megoldó tudásközösségek *ábrázolása* egyértelművé teszi, hogy mely kompetens tudásközösség mozdíthatja elő a probléma tényleges megoldását. (Brunczel 2010; Horányi 2009, 2006; Pete, P. Szilczl 2006 nyomán)

A *deskriptív módszerek* az értekezésben tárgyalt kommunikációtudományi és gazdaságtudományi elméletek prezentációját hivatottak szolgálni. A *descriptio* a következőket foglalja magában:

⇒ fundamentálisan Luhmann rendszerelméletéből az alapfogalmakat, a szociális rendszereket, ezen belül kiemelten a funkcionálisan elkülönült részrendszereket (konkrétan a gazdasági, a politikai, a jogi, a tudomány és a tömegmédiák funkcionális részrendszereket) (Luhmann 2000, 1995, 1997; Karácsony 2013, 2000; etc.);

- ⇒ a kommunikációelmélet participációs felfogásából (PTC) alapvető koncepciókat, a PTC intézményi felfogását, szaknyelvészeti szignifikációkat (Horányi 2006, 2009; Pete P. Szilczl 2006);
- ⇒ valamint közgazdasági elméletek koncepcióit és a társadalmi-gazdasági indikátorokkal összefüggő témaköröket (mint identifikált problémákat) (Elmendorf, Mankiw 1999; Krugman, Obstfeld 2003; Mankiw 1990; Samuelson, Nordhaus 2012; Giannetti 2015; Medvéne 2013; WWF 2014; World Bank 2018; etc.).

A *komparatív módszerek* a fentiekben felsorolt különböző elméletek és szekunder forrásból származó elemzések összehasonlítását jelentik. Tehát ide sorolhatók egyfelől a rendszerelmélet és a participációs elmélet percepciói (például a nyelv mint médium rendszerelméleti és mint intézmény participációs elméleti koncepciói) (Brunczel 2010; Pete P. Szilczl 2006); másfelől a problémákra irányuló szignifikációk sajátos értelmezései a szaknyelvészeti kutatók álláspontjait figyelembe véve (Ablonczyné 2006; Balboni 2000; Dósa 2006, 2010; Fóris 2005, 2013; Horváth 2013; Kovács 2003; Kurtán 2003; Nyakas 2010; Proietti 2010; Tamás 2014a, 2014b; etc.), valamint a társadalmi-gazdasági kérdéskörökre (Galor 2011; Mankiw, Romer, Weil 1990; Medvéne 2013; Mecatti, Cipra, Farina 2013; UNDP 2014; etc.) irányuló problémafelismerés és -megoldás vizsgálati módszerei.

A szaknyelvi problémák a kommunikáció azon aspektusát veszik tekintetbe, amelyek a szakszavak megértésének kérdésköreit mint szignifikációkat involválják. *Inter alia* a szaknyelv terminus interpretációját (pl. Kovács 2003), a szaknyelvi oktatási módszereket (pl. Swales 1985), a szaknyelvi szintek differenciálását (pl. Sosnowski 2005), a szaknyelvi kommunikációt (pl. Heltai 2006), a gazdasági szaknyelv szignifikációját (pl. Ablonczyné 2006), ezen belül a gazdaságtudomány területeit (pl. JEL 2017) és a terminusainak példázatait (a logisztika és a számvitel szaknyelvi elemzéseit) (Nyakas 2010; Dósa 2006, 2010), valamint az *ekvivalenciaelemzésen alapuló analíziseket* (az árindex és a környezetvédelmi termékdíj

terminusok különböző nyelvű fogalmainak elemzését) (pl. Tamás 2014a, 2014b) . A szaknyelvi kompetencia összetettségét hangsúlyozó megközelítés a szakszókincs jellegzetességeinek, a szaknyelvi szinteknek, kommunikációs eseteknek, és a fogalomalapú terminológiai elemzés (ekvivalencia) elméleti háttérének ismeretére támaszkodva, a gazdasági szaknyelvi sajátosságok leírására és összehasonlítására irányul.

A problémafelismerés és -megoldás komparatív vizsgálati módszere azon a *teorémán* alapul miszerint a modern társadalomban a problémák nem oldhatók meg abban a részrendszerben, ahol felmerültek és definiálásuk is nehézségekbe ütközik a részrendszerek specifikumainak konsziderációja nélkül. Az előbbieket Luhmann azon felfogására építik miszerint a problémákat a funkcionális részrendszerek viszonylatában szükséges megfogalmazni, a diszkusszióban a korábban ismertett gazdasági, politikai, jogi, tudomány és tömegmédiá részrendszerekkel összefüggésben. (Luhmann 2010) A konkrét példák (környezetszennyezés, szegénység, nem fizetett munka) *strukturálása egy táblázat segítségével történik*, amely rámutat a problémák felismerésének és/vagy megoldásának esetleges hiányosságaira az egyes részrendszerek vonatkozásában.

A részrendszerek intézményeknek tekintendők, amennyiben a problémamegoldáshoz szükséges releváns felkészültségekben (például kompetenciákban) gondolkodunk. A problémák a participációs elmélet felfogása nyomán tekinthetők az ágensek által identifikált problémáknak. (Horányi 2009; Pete, P. Szilczl 2006) Az ágensek mindazon szervezetek (tudásközösségek) lehetnek, melyek a problémafelismerésben és -megoldásban érintettek; *ábrán történő szemléltetésükkel* feltárható, hogy a gyakorlatban létezik-e olyan kompetens intézmény, amelynek jogkörében egy társadalmi-gazdasági célkitűzés megoldására lehetősége van.

III. Az értekezés eredményei

1. Az értekezés a gazdaság és a kommunikáció kapcsolódásainak széleskörű értelmezési módjával, a társadalmi-gazdasági problémák elemzésének módszertanával kíván hozzájárulni a tudományos szakirodalmakhoz, a tudományos kutatások eredményeire támaszkodva. A luhmanni rendszerelmélet gyakorlati megvalósulásának vizsgálata kiegészíti az eddigi megközelítéseket, a gazdasági folyamatok átgondolásának nem közgazdaságtani kiindulópontjára támaszkodva, illetve a közgazdaságtani elméletalkotók álláspontjaival összehasonlítva. A meta-elemzés elősegíti a koncepciók összehasonlítását, annak mikéntjét ahogyan a részrendszerekben a problémák megfogalmazhatók, valamint a strukturális kapcsolódás megvalósulását a tudásközösségek (például szervezetek) között.
2. Az értekezés továbbá a szaknyelvkutatás kérdésköreit a kommunikációelmélet participációs felfogásának nyomán kialakított koncepció alapján elemzi: a szaknyelvészeti szignifikációk reprezentációjával, ahol ugyanazon szignifikánshoz különböző szignifikátumok kapcsolódnak. A szignifikátumok megvalósulási formái közül a gazdasági szaknyelvi szókincs-csoportosítás egy lehetséges változata, a gazdaságtudományok csoportosításának illusztrációja, valamint a terminológiai ekvivalenciavizsgálat primer kutatásai a szaknyelv- és terminológiakutatás elméletét is kiegészítik. A szignifikátumok megvalósulási formái a következők lehetnek:

1. táblázat: Gazdasági szaknyelvi és terminológiai problémák

Szignifikáció	A gazdasági szaknyelv jellemzőinek leírása	A gazdasági szaknyelv felosztási módjai	A gazdasági szókincs jellemzői	A gazdaság-tudományi szaknyelv jellemzői	A gazdaság terminológiai aspektusai	
Szignifikáns	Nyelvészeti, szaknyelvészeti koncepciók	Tipológiai, kategorizálási módok	A szakszókincs jellege	A gazdaság-tudományok csoportosítása, szakterületi elemzések	A terminológia-kutatás általánosan	Gazdasági terminusok terminológiai elemzése
Szignifikátumok	1. Szociális dialektus (Kovács 2003) 2. Gyűjtőfogalom (Ablonczyné 2006) 3. Szektornyelv (Proietti 2010)	1. Szintek szerint (Sosnowski 2005) 2. A kommunikáció szövegtípusai szerint 3. A gazdasági performancia tipológiája szerint (Ablonczyné 2006)	1. A gazdasági tevékenységekhez kapcsolódóan (Balboni 2000) 2. Hagyományos szaknyelvi felosztásban (Kurtán 2003)	1. JEL (2017) rendszerezés 2. Eurotermbank rendszerezés 3. Nemzeti tudományági besorolás 4. Logisztikai szaknyelvi elemzés (Nyakas 2010) 5. Számviteli szaknyelvi elemzés (Dósa 2006, 2010)	1. A terminológia-kutatás kialakulása 2. A terminológiai osztályozás követelményei (Fóris 2005) 3. A terminológia-kutatás feladatai (Fóris 2013) 4. Terminológiai elemzés módszertana (Tamás 2014a, 2014b)	1. Az árindex terminus elemzése 2. Az általános forgalmi adó elemzése 3. A környezetvédelmi termékdíj terminus elemzése (Tamás 2014a, 2014b; Horváth 2013 módszere nyomán)

Forrás: Szerző (Horányi 2006, 2009; Pete, P. Szilczl 2006; Demeter 2014 nyomán)

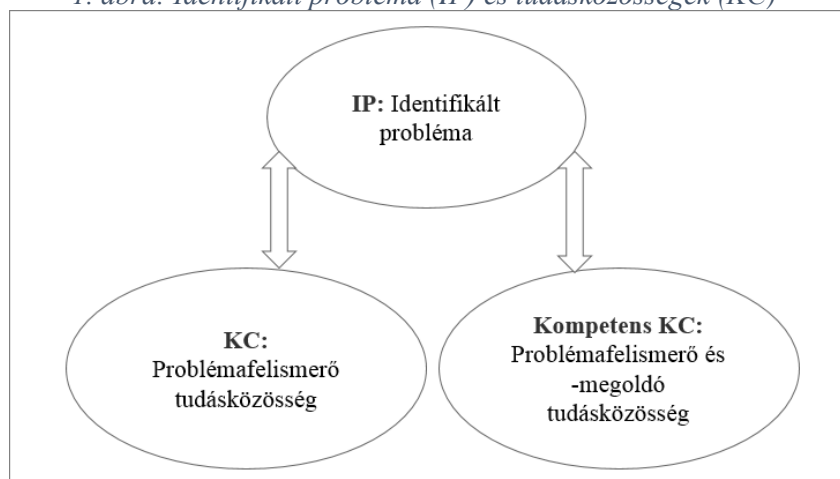
3. Továbbá figyelembe véve a participációs elmélet intézményi megközelítését, az értekezés a gazdaságra vonatkozó fogalmakkal egészíti ki a korábbiakat, valamint a társadalmi-gazdasági problémák átgondolásához a luhmanni elmélet és a participációs elmélet felfogásán alapuló megfontolást kínál a következő táblázat és ábra szerint:

2. táblázat: Problémafelismerés és -megoldás a funkcionálisan elkülönült részrendszerekben és intézményekben

	<i>Tudományos részrendszer/ intézmény</i>	<i>Tömegmédiára részrendszer/ intézmény</i>	<i>Politikai részrendszer/ intézmény</i>	<i>Jogi részrendszer/ intézmény</i>	<i>Gazdasági részrendszer/ intézmény</i>
<i>Probléma-felismerés</i>	Tudományos igazság	Informatív esemény	Kormányzati program	Jogszerű (a probléma) vagy jogszerűtlen a cselekmény	Fizetőképesség vagy fizetéseképtelenség
<i>Probléma-felismerés és -megoldás</i>	Új tudás (elmélet vagy módszer)	Tájékoztatás	Mindenki számára követhető döntéshozatal	Jogszabályalkotás	Vállalati (üzleti) szféra: Árkalkuláció; Költség internalizáció (esetleges áremelés és/vagy munkaerő-elbocsátás). Állami szféra: támogatás, adókiivetés, szankciók.

Forrás: Szerző

1. ábra: Identifikált probléma (IP) és tudásközösségek (KC)³

Forrás: Nagy (2017) nyomán

Az előbbi megközelítések a problémaelemzés módszertanának lehetséges demonstrációi, elsősorban a részrendszerek, és a szervezetek (tudásközösségek) szerepének, problémafelismerő és/vagy -megoldó státuszának meghatározásával, az esetleges hiányosságok konstatálásával a gazdasági folyamatok átlátásához.

³ *IP: Identified Problem* – Identifikált probléma;

KC: Knowledge Communities – Problémafelismerő tudásközösség;

Competent KC: Competent Knowledge Communities – Problémafelismerő és -megoldó kompetens tudásközösség.

4. Az empirikus adatok kategóriákba rendezett elemzéséhez járul hozzá a társadalmi-gazdasági fejlődés mérésére szolgáló indikátorok csoportosítása a GDP alkalmazásának függvényében, valamint táblázatban történő összefoglalásuk a fejlődés értelmezésének sokoldalú vizsgálata érdekében. A három csoportba tagolt indikátorok az ökológiai problémákra és a társadalmi exklúzió problémáira egyaránt explicit rávilágítanak. A három csoport: a GDP-t korrigáló indikátorok, a GDP-t nem alkalmazó indikátorok és a GDP-t is tartalmazó kompozit indikátorok, a következő táblázat szerint:

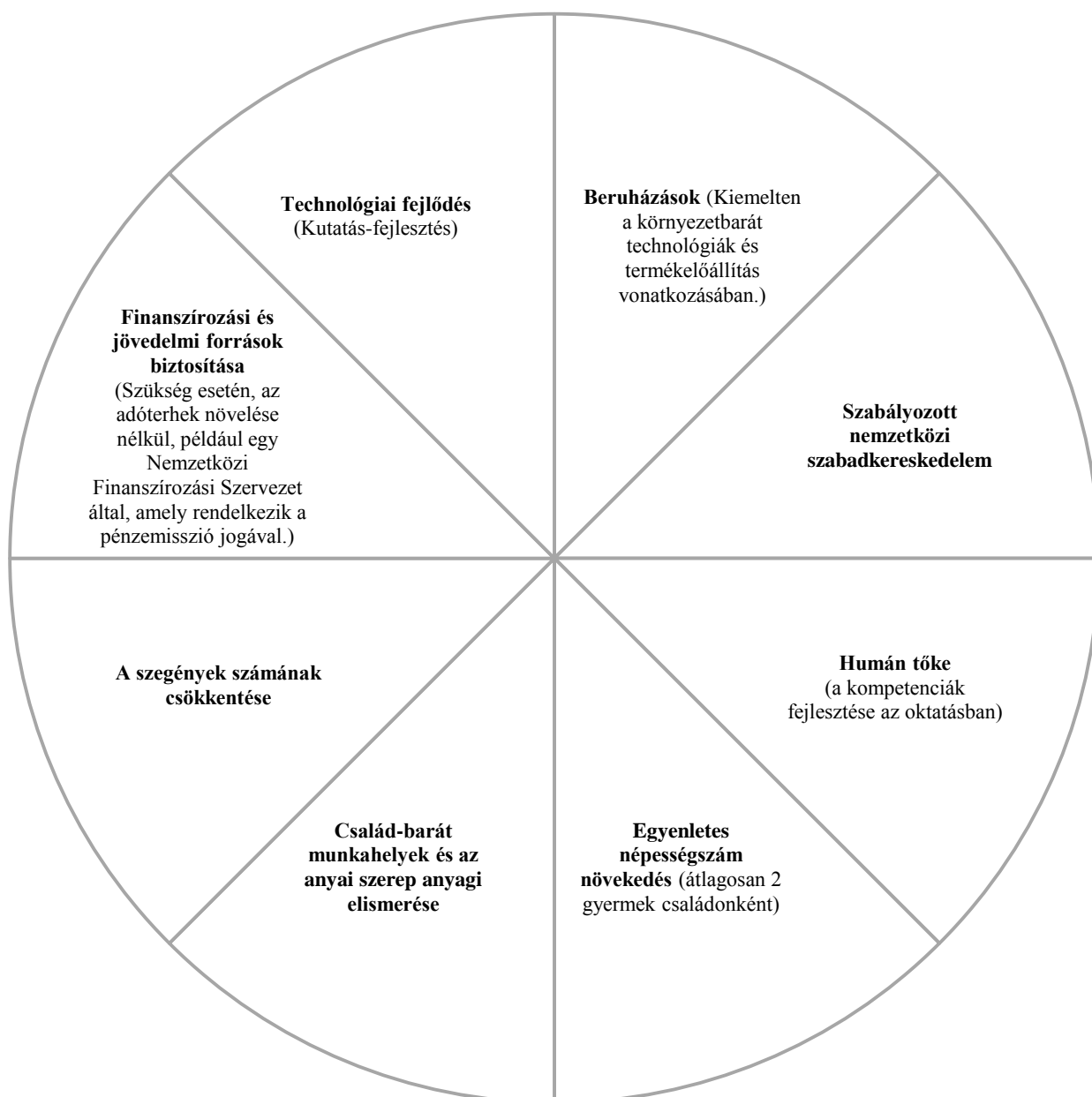
3. táblázat: A társadalmi-gazdasági fejlődés mérésére szolgáló indikátorok

GDP-t korrigáló indikátorok	GDP-t nem alkalmazó indikátorok				GDP-t is tartalmazó kompozit indikátorok
	Ökológiai indikátorok	Társadalmi indikátorok			
		Életminőséget mérő indikátorok	Nemi egyenlőtlenséget mérő indikátorok	Szegénységet mérő indikátorok	
Zöld GDP (Zheng, Chen 2016)	Ökológiai lábnyom (WWF 2014)	Fizikai életminőség index (PQLI) (Giannetti et al. 2015)	Nemek szerinti fejlődési indexet (GDI) (UNDP HDR GDI 2015)	Nemzetközi szegénységi küszöb (IPL) (World Bank 2018) Társadalmi szegénységi küszöb (SPL) (World Bank 2018)	Emberi Fejlődés Index (HDI) (Costanza et al. 2009)
Fenntartható gazdasági jóllét index (ISEW) (Giannetti et al. 2015)	Élő Bolygó Index (LPI) (WWF 2014)	Bruttó nemzeti boldogság (GNH) (The Centre for Buthan Studies 2015)	Társadalmi nemi hatalomképesség index (GEM) (Mecatti, Cipra, Farina 2013)	Emberi szegénység index (HPI) (Medvéne 2013) Többdimenziós szegénységi index (MPI) (UNDP 2014)	
Valódi fejlődés mutató (GPI) (Giannetti et al. 2015)	Boldog Bolygó Index (HPI) (NEF HPI 2015)	Jobb élet index (BLI) (OECD) (Wright, Pasquali 2015) Szubjektív jóllétet mérő index (Eurostat) (KSH 2015)	Nemek szerinti egyenlőtlenségi index (GII) (UNDP HDR GII 2015)	Jövedelmi és létfeltételek (ILC) (Eurostat ILC 2015)	

Forrás: Nagy (2016) nyomán

5. A fentieken túlmenően az értekezés a gazdasági kommunikáció sokoldalú interpretálási lehetőségeit prezentálja; a terminust gyűjtőfogalomnak tekintve tárgyköreinek és színtereinek relatív elhatárolását mutatja be, amelyek a gazdasági témák, szervezetek, és a specifikus problémák elkülönített elemzésére alkalmasak. A gazdasági témakörök a tudomány, a politikai, a jogi részrendszerek perspektívájából például az árkonceptiókkal vannak összefüggésben.
6. Végül, de nem utolsó sorban a globális gazdasági kommunikáció színterein a problémafelismerés és -megoldás módszertana, az empirikus adatok, valamint a közgazdaságtani növekedésméletek a fenntartható társadalmi-gazdasági fejlődés feltételeinek meghatározásához járulnak hozzá a modern társadalomban, az alábbi ábrán szemléltetve a legfontosabb tényezőket:

2. Ábra: A fenntartható gazdasági növekedés feltételei a modern társadalomban

Forrás: Szerző (Galor 2011; Mankiw, Romer, Weil 1990; Solow 1956, 1988; WHO 2019; IMF, World Bank, WTO 2017; etc.)

IV. Főbb hivatkozások

- ABLONCZYNÉ Mihályka Livia (2006) Gazdaság és nyelv. (Lexikográfia es terminológia kézikönyvek 2.) Lexikográfia Kiadó, Pécs.
- BALBONI, P. E. (2000) *Le microlingue scientifico-professionali natura e insegnamento*. Petrini.
- BORGULYA Ágnes (2010) A vállalati kommunikáció az alkalmazott nyelvészet szemszögéből. *Modern Nyelvoktatás*, XVI. évfolyam 2–3. szám, 2010. augusztus, 3-23.
- BRUNCZEL Balázs (2010) Modernitás illúziók nélkül. Niklas Luhmann társadalom- és politikaelmélete, L'Harmattan Kiadó, Budapest.
- BURAWOY, Michael (2005) For Public Sociology. *American Sociological Review*, 2005. Vol. 70. (February: 4 – 28).
- COSTANZA, R., Hart, M., Posner, S., Talberth, J. (2009) *Beyond GDP: The Need for New Measures of Progress*. Boston University.
- DEMETER Márton (2014) *Konstruált világok. A jelenségek kommunikatív leírása*. Demeter Márton (Szerk.). Tiptex Kiadó, Budapest.
- DÉCSY Jenő (2003) *Nemzetközi pénzügyek*, Unió Lap- és könyvkiadó, Budapest.
- DÓSA Ildikó (2010) Rendszerszemlélet a számviteli nyelvhasználatban. In: Silye Magdolna (szerk.): *Porta Lingua – Tudományterületek és nyelvhasználat*, Debrecen, 47 – 55.
- DÓSA Ildikó (2006) A könyvvizsgálati jelentések speciális nyelve. In: Silye Magdolna (szerk.): *Porta Lingua – Utak és perspektívák a hazai szaknyelvoktatásban és kutatásban*, Debrecen, 113 – 116.
- ELMENDORF, Douglas W., and Mankiw, N. Gregory (1999) Government Debt. In (J. B. Taylor & M. Woodford (ed.)) *Handbook of Macroeconomics 1*, part 3: 1615-1669. Forrás: [http://dx.doi.org/10.1016/S1574-0048\(99\)10038-7](http://dx.doi.org/10.1016/S1574-0048(99)10038-7).
- FÓRIS Ágota (2013) A szaknyelvek szociolingvisztikai és terminológiai megközelítése. In: Kontra Miklós, Németh Miklós, Sinkovics Balázs (szerk.): *Elmélet és empiria a szociolingvisztikában*, Gondolat Kiadó, Budapest, 163 – 173.
- FÓRIS Ágota (2005) *Hat terminológia lecke*. Pécs: Lexikográfia Kiadó.
- GALOR, Oded (2011) *Unified growth theory*. Princeton University Press.
- GIANNETTI, B.F., Agostino, F., Almeida, C.M.V.B., Huisingh, D. (2015) A review of limitations of GDP and alternative indices to monitor human wellbeing and to manage eco-system functionality. Elsevier Ltd., *Journal of Cleaner Production* 87/2015, 11-25.
- HELTAI Pál (2006) Szakmai kommunikáció és szaknyelv. In: Silye Magdolna (szerk.): *Porta Lingua – Utak és perspektívák a hazai szaknyelvoktatásban és kutatásban*, Debrecen, 37-42.
- HORÁNYI Özséb (2009) Arról, ami szignifikatív, arról, ami kommunikatív, valamint arról, ami problematikus (szinopszis, 7.3 változat). In Bagdy Emőke – Demetrovics Zsolt – Pilling János (szerk.): *Polihistória. Köszöntők és tanulmányok Buda Béla 70. születésnapja alkalmából*. Budapest, Akadémiai, 201–235. Forrás: http://ozseb.horanyi.hu/participacio/szinopszis7_3.htm.
- HORÁNYI Özséb (2006) *A kommunikáció mint participáció*. Tiptex, Budapest.

- HORVÁTH Krisztina (2013) Az adóalany, adózó, adófizető terminusok terminológiai vizsgálata. *Magyar Terminológia* 6. (2013) 1, 97-108. DOI: 10.1556/MaTerm.6.2013.1.5
- KARÁCSONY András (2013) Rendszerelmélet és konstruktivizmus. In: Bognár Bulcsu, Karácsony András (2013) Luhmann olvasókönyv, *Kommunikáció és társadalom*, Gondolat Kiadó, Budapest, 21-106.
- KARÁCSONY András (2000) Niklas Luhmann rendszerelmélete: a szociális világ mint kommunikatív teljesítmény. In: Balogh István, Karácsony András (2000) *Német társadalomelméletek*. Balassi Kiadó, Budapest, 294-329.
- KOVÁCS Ilona Julianna (2003) A gazdasági nyelv státuszának problematikájáról a legújabb német-orosz-magyar nyelvészeti szakirodalom alapján (Szociolingvisztikai megközelítés). In: Tóth, Sz. (szerk.): *Nyelvek és kultúrák találkozása*. Szeged: Szegedi Tudományegyetem, JGYTF. 66-72.
- KÓVÁGÓ György (2011) *A kommunikáció elméleti és gyakorlati alapjai*. Aula Kiadó, Budapest.
- KRUGMAN, Paul, OBSTFELD, Maurice (2003) *Nemzetközi gazdaságtan - Elmélet és gazdaságpolitika. Theory and Policy. Fifth Edition*. Pearson Education, Inc., publishing as Addison Wesley Longman, a Company. Hungarian edition 2003 Panem Könyvkiadó, Budapest.
- KURTÁN, Zsuzsa (2003) *Szakmai nyelvhasználat*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- LŐRINCZNÉ Istvánffy Hajna (1999) *Nemzetközi pénzügyek*. Aula Kiadó, Budapest.
- LUHMANN, Niklas (2010) *Ökológiai kommunikáció*. Fordította: Brunzel Balázs, Alkalmazott Kommunikációtudományi Intézet, Gondolat Kiadó, Budapest.
- LUHMANN, Niklas (1997) *Globalization or World Society: How to Conceive of Modern Society?* *International Review of Sociology – Revue Internationale de Sociologie*, Vol. 7, No. 1., 1997. p. 67 – 79.
- LUHMANN, Niklas (1995) *Social Systems*. Fordította: John Bednarz, Jr. and Dirk Baecker. Stanford University Press, Stanford, CA.
- MANKIW, N. Gregory, Romer, David, Weil, N. David (1990) *A Contribution to the Empirics of Economic Growth*. Working Paper No. 3541. National Bureau of Economic Research, Cambridge.
- MECATTI, F., Crippa, F., Farina, P. (2013) *A statisztika új ága: a genderstatisztika*. *Statisztikai Szemle*, 91. évfolyam 10. szám, 1028 – 1031.
- MEDVÉNÉ dr. Szabad Katalin (2013) *A fenntartható fejlődés gazdaságtana*. Digitális Tankönyvtár.
- NAGY Ágnes (2017) *Economy as a problem identification and problem solving scene*. 'Money Talks' konferencia-előadás, Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest.
- NAGY Ágnes (2016) *A gazdasági-társadalmi fejlődést tükröző indikátorok és online gyakoriságuk elemzése*. *Közéletek*, Zsigmond Király Főiskola – megjelenés alatt
- NYAKAS Judit (2010) *A tudományos nyelv és stílus jellemzői a logisztikai szaknyelvben*. In: Silye Magdolna (szerk.): *Porta Lingua – Tudományterületek és nyelvhasználat*, Debrecen, 83 – 88.
- PETE Krisztián, P. Szilczl Dóra (2006) *A kommunikáció intézményeiről*. In: Horányi Özséb (szerk.) *A kommunikáció mint participáció*. Tipotex, Budapest. 17 – 100.

- PROIETTI, Domenico (2010) La lingua dell'economia e della finanza. Enciclopedia dell'Italiano: [http://www.treccani.it/enciclopedia/lingua-dell-economia_\(Enciclopedia-dell'Italiano\)](http://www.treccani.it/enciclopedia/lingua-dell-economia_(Enciclopedia-dell'Italiano)) (2014. 02. 16.)
- SAMUELSON, Paul A., Nordhaus, William D. (2012) Közgazdaságtan. Akadémia Kiadó, Budapest.
- SCHOLL, Rosanne, M. (2008) Political and Economic Communication: Media Effects on Economic Attitudes. ProQuest.
- SOLOW, Robert M. (1956) A Contribution to the Theory of Growth. Quarterly Journal of Economics, vol. 70/1956.
- SOLOW, Robert M. (1988) Growth Theory and After. The American Economic Review, Vol. 78, No. 3. (Jun., 1988), pp. 307-317.
- SOSNOWSKI, R. (2005) Lingua dell'economia sulla stampa e alla televisione. In: Tradizione & innovazione. Il parlato: teoria – corpora – linguistica dei corpora. Atti del VI convegno SILFI, Firenze, Cesati Editore, p. 527-536.
- SWALES, J. (1985) Episodes in ESP. Oxford, England: Pergamon Press.
- TAMÁS Dóra Mária (2014a) Gazdasági szakszövegek fordításának terminológiai kérdéseiről. (Fordítástudományi értekezések 1.) ELTE Bölcsészettudományi Kar, Fordító- és Tolmácsképző Tanszék, Budapest
- TAMÁS Dóra Mária (2014b) Alkotmány, alaptörvény, státútum. Glossa Iuridica. I. évfolyam, 2. szám, 55–64.
- ZHENG, Y., Chen, M. (2006) China promotes green GDP for more balanced development- China Policy Institute, Briefing Series – Issue 16.
- WRIGHT, G., Pasquali, P. (2015) The Happiest Countries in the World. Global Finance, Letöltve: <https://www.gfmag.com/global-data/non-economic-data/happiest-countries?page=2>, (Utolsó letöltés: 2015.07.06.)

HIVATKOZÁSOK SZERVEZETEKRE

- EUROSTAT ILC (2015) Income and living conditions. Letöltve: http://ec.europa.eu/eurostat/cache/metadata/en/ilc_esms.htm#stat_pres1392278496993, (Utolsó letöltés: 2015.07.09.)
- IMF, World Bank, WTO (2017) Making Trade an Engine of Growth for All. The Case for Trade and for Policies to Facilitate Adjustment, FOR DISCUSSION AT THE MEETING OF G20 SHERPAS. March 23–24, 2017. FRANKFURT, GERMANY.
- JEL (2017) AMERICAN Economic Association. Journal of Economic Literature (JEL), Forrás: www.aeaweb.org/econlit/jelCodes.php
- KSH (2015) A szubjektív jóllét vizsgálatának eredményei nemzetközi összehasonlításban, Statisztikai Tükör, 2015/39.
- NEF HPI (2015) New Economics Foundation, Happy Planet Index. Letöltve: <http://www.happyplanetindex.org/data/>. (Utolsó letöltés: 2015.06.24.)
- THE CENTRE FOR BHUTAN STUDIES & GNH Research (2015) Bhutan GNH Index. Letöltve: <http://www.grossnationalhappiness.com/articles/?print=pdf>. (Utolsó letöltés: 2015.07.05.)

- UNDP HDR GDI (2015) Human Development Report, Gender Development Index. Letöltés: <http://hdr.undp.org/en/content/gender-development-index-gdi>, (Utolsó letöltés: 2015.07.09.)
- UNDP HDR GII (2015) Human Development Report, Gender Inequality Index. Letöltés: <http://hdr.undp.org/en/content/gender-inequality-index-gii>, (Utolsó letöltés: 2015.07.09.)
- UNDP (2014) United Nations Development Program: Human Development Report, 2014, Hungary. Letöltés: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-report-2014>,
- WHO (2019) World Health Organization: Total fertility rate (per woman). Letöltve: http://www.searo.who.int/entity/health_situation_trends/data/chi/TFR/en/. (Utolsó letöltés: 2019.05.13.)
- WORLD BANK (2018) Poverty and Shared Prosperity 2018: Piecing Together the Poverty Puzzle. Washington, DC: World Bank. License: Creative Commons Attribution CC BY 3.0 IGO, DOI: 10.1596/978-1-4648-1330-6.
- WWF (2014) Élő Bolygó Jelentés 2014, Összefoglaló. Letöltve: http://www.wwf.hu/media/file/LPR_Magyar_2014_bovitett_03.pdf, (Utolsó letöltés: 2015.06.29.)

V. Publikációk

Tanulmány

- Nagy Ágnes (2017) A gazdasági kommunikáció tárgykörei. JEL-KÉP, 2017/2. szám, 46 – 60., DOI: 10.20520/JEL-KEP.2017.2.47
- Nagy Ágnes (2016) A számok üzenete egy gender érzékeny makrógazdaságban. Kommunikációs terek (szerk. András Hanga), Doktoranduszok Országos Szövetsége, Partium könyvkiadó, ISBN 978-615-5586-02-6, ISBN 978-973-1962-59-7
- Nagy Ágnes (2016) A gazdasági-társadalmi fejlődést tükröző indikátorok és online gyakoriságuk elemzése. Közéletés, Zsigmond Király Főiskola – megjelenés alatt
- Nagy Ágnes (2015) Makrógazdasági online hírcímek a szemantikai orientáció aspektusából. Kommunikációs terek (szerk. András Hanga), Doktoranduszok Országos Szövetsége, Partium könyvkiadó, ISBN 978 615 8004 47 3, 120 – 128.
- Nagy Ágnes (2013) A méltó elismerés. Kultúra és Közösség, IV. évfolyam, 2013. IV. szám, 131 – 144.
- Nagy Ágnes (2013) A megerősítés szerepe a kommunikációban. Az elismerés nyomában, JEL-KÉP, 2013/1-2. szám, (http://communicatio.hu/jelkep/2013/1_2/nagy_agnes.htm)

Konferencia-tanulmány

- Nagy Ágnes (2016) A formális szervezeti kommunikáció ágazatspecifikus terminológiai aspektusai. Tavaszi Szél Tanulmánykötet II. (szerk. Dr. Keresztes Gábor), Doktoranduszok Országos Szövetsége, 157-169., DOI: 10.23715/TSZ.2016.2
- Nagy Ágnes (2015) Makrógazdasági vonatkozású angol, olasz és magyar sajtócímek vizsgálata, Tavaszi szél Konferenciakötet II., Líceum Kiadó, Eger és Doktoranduszok Országos Szövetsége, Budapest. 245-258., ISBN 978-615-5250-11-8, DOI: 10.17048/TSZ.2015.2.
- Nagy Ágnes (2015) Caratteristiche del linguaggio dell'economia in base alle relative formazioni universitarie, Lingua, Corvinus Nyelvi Napok, „Szaknyelvoktatás és multikulturalitás”, Tanulmánykötet, Budapesti Corvinus Egyetem, Corvinus Idegennyelvi Oktató- és Kutatóközpont, Közgáz Campus, 172-180., ISBN 978-963-503-612-7
- Nagy Ágnes (2013) Az elismerés nyomában. Az Európai Tudományért – Együtt a Határon Túli Magyar Kutatókkal és Egyetemekkel 2013, PEME Ph.D. – konferencia, ISBN 978-963-88433-9-5, 42-54. (<http://www.peme.hu/userfiles/Ny%C3%A1ri%20%20Ph.D-Konferencia%202013%20augusztus.pdf>)

Konferencia beszámoló

- Nagy Ágnes – Tamás Dóra (2015) Beszámoló a Gödöllői Szent István Egyetem Szakfordító szakmai napjáról (Terminológia, terminológiamenedzsment). Modern Nyelvoktatás, 2015. XXI. évfolyam, 1. szám, 93-96.

Recenzió

- Nagy Ágnes (2015) Tamás Dóra Mária: Gazdasági szakszövegek fordításának terminológiai kérdéseiről. (Fordítástudományi értekezések 1.) (ELTE Bölcsészettudományi Kar, Fordító- és Tolmácsképző Tanszék, Budapest, 2014; 198. pp. ISBN 978-963-284-568-5), Fordítástudomány, 2015. XVII. évfolyam I. szám, 114-118.
- Nagy Ágnes (2015) Robert C. Allen: Global Economic History: A Very Short Introduction. Oxford University Press, 2011. Kommunikációs terek (szerk. András Hanga), Doktoranduszok Országos Szövetsége, Partium könyvkiadó, ISBN 978 615 8004 47 3, 170 – 174.
- Nagy Ágnes (2015) Joachim Bauer: Az együttműködő ember, Alapvető motivációink a neurobiológiai kutatások fényében, Kultúra és Közösség, VI. évfolyam 2015/III., 119 – 121.

Konferencia előadás:

- Nagy Ágnes (2017) Economy as a problem identification and problem solving scene. 'Money Talks' konferencia-előadás, Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest.
- Nagy Ágnes (2016) A formális szervezeti kommunikáció ágazatspecifikus terminológiai aspektusai. Tavaszi Szél Konferencia, Budapest.
- Nagy Ágnes (2015) Makrógazdasági vonatkozású angol, olasz és magyar sajtócímek vizsgálata, Tavaszi szél Konferencia, Eger.
- Nagy Ágnes (2015). Caratteristiche del linguaggio dell'economia in base alle relative formazioni universitarie, Lingua, Corvinus Nyelvi Napok, „Szaknyelvoktatás és multikulturalitás” Konferencia, Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest.
- Nagy Ágnes (2013) Az elismerés nyomában. Az Európai Tudományért – Együtt a Határon Túli Magyar Kutatókkal és Egyetemekkel 2013, PEME Ph.D. – konferencia-előadás, Budapest.